

Konkurences padome

Par asenizācijas pakalpojumu sniegšanu
Jēkabpils pilsētas teritorijā
Noslēguma ziņojums

Rīga

2020

SATURA RĀDĪTĀJS

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS UN LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS	3
1. IZPĒTES PAMATS UN PROCESS KP	4
2. SIA "JĒKABPILS ŪDENS" JURIDISKAIS STATUSS, DARBĪBA, KONKRĒTĀ TIRGUS UN PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS	4
3. KP IZPĒTES GAITĀ VĒRTĒTIE FAKTI UN PĀRRUNU PROCEDŪRAS IETVAROS SAŅEMTIE VIEDOKĻI 5	
3.1. Ikmēneša atskaites iesniegšana.....	5
3.2. Globālās pozicionēšanas kontroles sistēma (GPS)	6
3.3. Notekūdeņu pieņemšanas cena	7
3.4. Teritoriāli ierobežojumi	7
3.5. DKS reģistra izveide un uzturēšana	10
4. KOPSAVILKUMS	11

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS UN LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

DKS – decentralizētās kanalizācijas sistēmas

JŪ - SIA "Jēkabpils ūdens"

GPS – globālās pozicionēšanas kontroles sistēma

KP – Konkurences padome

Noteikumi Nr.34 – Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī".

Noteikumi Nr.384 – Ministru kabineta 27.06.2017. noteikumi Nr.384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu"

Pašvaldība – Jēkabpils pilsētas pašvaldība

Saistošie noteikumi Nr.2 – Jēkabpils pilsētas pašvaldības 11.01.2018. saistošie noteikumi Nr.2 "Saistošie noteikumi par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas kārtību Jēkabpils pilsētā"

Saistošie noteikumi Nr.9 - Jēkabpils pilsētas pašvaldības 20.06.2019. saistošie noteikumi Nr.9 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jēkabpils pilsētas pašvaldībā"

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1. IZPĒTES PAMATS UN PROCESS KP

- 1 KP 03.09.2019. saņēma privātpersonas, decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniedzēja (turpmāk – asenizators), iesniegumu (turpmāk – Iesniegums) saistībā ar JŪ piedāvāto līgumprojektu par sadzīves notekūdeņu pieņemšanu JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Iesniedzējs vērsa uzmanību uz atsevišķiem līgumprojekta nosacījumiem, kas tā ieskatā radīja priekšrocības JŪ un deformēja konkurenci.
- 2 Veicot Iesnieguma izpēti, KP vērtēja saskaņā ar Noteikumiem Nr.384¹ izdotos Saistošos noteikumus Nr.9², JŪ līgumprojektu par sadzīves notekūdeņu pieņemšanu un attīrīšanu, kā arī Pašvaldības un JŪ sniegto informāciju un skaidrojumus.
- 3 Pamatojoties uz KL 14.¹ panta otro daļu, kas paredz pārrunu veikšanu ar pastarpinātās pārvaldes iestādi, kā arī kapitālsabiedrību, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, KP lūdza Pašvaldību un JŪ sniegt viedokli par KP norādīto Pašvaldības un JŪ darbību iespējamo neatbilstību KL prasībām un to novēršanu. Šajā ziņojumā apkopota informācija par KP konstatētajiem faktiem un pārrunu procedūras gaitā saņemtajiem viedokļiem.

2. SIA "JĒKABPILS ŪDENS" JURIDISKAIS STATUSS, DARBĪBA, KONKRĒTĀ TIRGUS UN PAKALPOJUMU RAKSTUROJUMS

- 4 JŪ 100% kapitāldaļu turētāja ir Pašvaldība.
- 5 Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.2³ 6.punktu, JŪ ir pilnvarota sniegt sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumus Pašvaldības teritorijā. JŪ kā sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja vienlaikus ir arī Pašvaldības teritorijā esošo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu valdītāja.
- 6 JŪ sniedz arī DKS asenizācijas pakalpojumus.
- 7 Pašvaldība ar JŪ 12.09.2019. noslēdza līgumu par DKS uzraudzību un kontroli, kā arī DKS reģistra izveidi un uzturēšanu. Līguma darbības termiņš ir noteikts līdz 31.12.2022.
- 8 Raksturojot pakalpojumu sniegšanu konkrētajā tirgū – Pašvaldības teritorijā, jānorāda, ka pašlaik JŪ ir vienīgais reģistrētais šo pakalpojumu sniedzējs Pašvaldības teritorijā⁴. Vēsturiski tirgū ir darbojies arī šī ziņojuma 1.punktā minētais asenizators.
- 9 Decentralizētie kanalizācijas pakalpojumi aptver notekūdeņu savākšanu no DKS, to transportēšanu un novadīšanu centralizētajā kanalizācijas sistēmā speciāli izveidotās notekūdeņu pieņemšanas vietās. DKS īpašniekiem vai valdītājiem šo pakalpojumu saņemšana ir obligāta atbilstoši pašvaldības noteiktajai kārtībai, tostarp, noteiktajam minimālajam DKS izvešanas biežumam. Šos pakalpojumus atkarībā no pašvaldības piedāvā kā pašvaldību sabiedrības (parasti, sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēji) tā arī privāti pakalpojumu sniedzēji.

¹ Ministru kabineta 27.06.2017. noteikumiem Nr.384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu", <https://likumi.lv/ta/id/291947-noteikumi-par-decentralizeto-kanalizācijas-sistēmu-apsaimniekosanu-un-registresanu>

² Jēkabpils pilsētas pašvaldības 20.06.2019. saistošie noteikumi Nr.9 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu un uzskaites kārtību Jēkabpils pilsētas pašvaldībā", <https://likumi.lv/ta/id/307822-par-decentralizeto-kanalizācijas-pakalpojumu-sniegšanas-un-uzskaites-kartibu-jekabpils-pilsetas-pasvaldiba>

³ Jēkabpils pilsētas pašvaldības 11.01.2018. saistošie noteikumi Nr.2 "Saistošie noteikumi par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas kārtību Jēkabpils pilsētā" <https://likumi.lv/ta/id/297356-saistosie-noteikumi-par-udenssaimniecības-pakalpojumu-sniegšanas-kartibu-jekabpils-pilseta>

⁴ <https://www.jekabpils.lv/lv/pilseta/vide/asenizatoru-registrs>

3. KP IZPĒTES GAITĀ VĒRTĒTIE FAKTI UN PĀRRUNU PROCEDŪRAS IETVAROS SAŅEMTIE VIEDOKĻI

- 10 Iesniegumā norādīts uz atsevišķos JŪ piedāvātā līgumprojekta punktos ietvertiem, konkurenci deformējošiem nosacījumiem – ikmēneša atskaišu un GPS atskaišu iesniegšanu, teritoriāliem ierobežojumiem, kas izpaužas kā ierobežojums nodot JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās notekūdeņus, kas savākti no DKS ārpus Pašvaldības administratīvās teritorijas, kā arī bez atbilstoša pamatojuma paaugstināto notekūdeņu pieņemšanas maksu par DKS notekūdeņu nodošanu JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.

3.1. Ikmēneša atskaites iesniegšana

- 11 Līgumprojekta redakcija – *klients [asenzators] nodrošina savākto un atvesto notekūdeņu uzskaiti saskaņā ar Saistošajiem noteikumiem Nr.9, t.i., veikt DKS savākto notekūdeņu uzskaiti, veidojot šo notekūdeņu datubāzi un iesniegt rakstveida atskaiti par savākto notekūdeņu apjomu, uzrādot pakalpojuma sniegšanas adresi, savākto notekūdeņu daudzumu un pakalpojuma sniegšanas datumu par katru tekošo mēnesi.*
- 12 KP šo līgumprojektā noteiktā 1 mēneša termiņa pamatotību vērtēja kopsakarā ar Noteikumu Nr.384 10.3.apakšpunktu un Saistošo noteikumu Nr.9 6.3.apakšpunktu.
- 13 Noteikumu Nr.384 10.3. apakšpunktā ir noteikts pienākums asenzatoram katru gadu līdz 1.martam DKS reģistra uzturētājam iesniegt informāciju par notekūdeņu un nosēdumu apjomu, kas iepriekšējā gadā no asenzatora apkalpotajām DKS savākts, transportēts un novadīts centralizētajā kanalizācijas sistēmā.
- 14 Saistošo noteikumu Nr.9 6.3. apakšpunktā ir noteikts pienākums asenzatoram atskaiti par savākto notekūdeņu apjomu no DKS iesniegt pilnvarotajam sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējam (JŪ) katru ceturksni, uzrādot pakalpojuma sniegšanas adresi, pakalpojuma sniegšanas daudzumu konkrētā adresē un pakalpojuma sniegšanas datumu.
- 15 KP secināja, ka Saistošo noteikumu Nr.9 6.3.apakšpunktā noteiktais ceturkšņa atskaišu sniegšanas termiņš varētu būt saimnieciski un organizatoriski pamatots un nepieciešams Pašvaldības veidotajam DKS uzraudzības un kontroles mehānismam, kura izveides mērķis ir uzlabot dzīves kvalitāti pašvaldības administratīvajā teritorijā un notekūdeņu un nosēdumu apsaimniekošanu, samazinot piesārņojuma risku, ņemot vērā, ka pašvaldībai samērīgā termiņā jāpārlicinās par notekūdeņu un nosēdumu izvešanas biežuma ievērošanu, kā arī par savākto notekūdeņu nodošanu notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 16 JŪ līgumprojektā ietvertā prasība asenzatoram iesniegt šādu atskaiti (norādot pakalpojuma sniegšanas datumu, adresi un savākto notekūdeņu daudzumu) reizi mēnesī ir neatbilstoša gan Noteikumiem Nr.384, gan Saistošajiem noteikumiem Nr.9. Tādējādi tā nav atbilstoša un arī samērīga. Paredzot biežāku atskaišu sniegšanu DKS reģistra uzturētājam, JŪ rīkojusies pretēji principam „atļauts ir tikai tas, kas ir noteikts ar tiesību normu”. Tāpat JŪ radījusi sev priekšrocības attiecībā pret citiem iespējamiem asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem, katru mēnesi pieprasot aktuālu informāciju par konkurentu saimniecisko darbību, kas parastos konkurences apstākļos nebūtu pieļaujami.
- 17 Tā kā JŪ ir vienlaikus gan DKS reģistra uzturētājs, gan arī asenizācijas pakalpojumu sniedzējs, attiecīgā prasība, kas nodrošina pieejamību informācijai par konkurentu veikto darba apjomu katru kārtējo mēnesi, KP ieskatā sniedz JŪ nepamatotas

priekšrocības sekot līdzī iespējamo konkurentu darbībai, tādējādi radot KL 14.¹ panta pirmās daļas 2.punkta iespējamo pārkāpumu.

- 18 Attiecīgi, KP pārrunu procedūras ietvaros norādīja JŪ uz KP konstatēto un ierosināja, ka atskaišu iesniegšanas biežums DKS reģistra uzturētājam būtu nosakāms vismaz tāds pats, kā Saistošajos noteikumos Nr.9 – reizi ceturksnī. KP kritiski vērtēja JŪ sniegto informāciju, ka ikmēneša atskaišu iesniegšana, tajās norādot pakalpojuma sniegšanas datumu, adresi un savākto notekūdeņu daudzumu, ir nepieciešama ikmēneša rēķinu izrakstīšanai par notekūdeņu attīrīšanas iekārtās pieņemtajiem notekūdeņiem, jo pietiekama informācija par notekūdeņu attīrīšanas iekārtās pieņemtajiem notekūdeņiem JŪ ir iegūstama, izmantojot notekūdeņu pieņemšanas iekārtas izdotos čekus⁵.
- 19 Sniedzot viedokli par KP konstatēto par KL 14.¹ panta pirmās daļas 2.punkta iespējamo pārkāpumu, JŪ piekrita KP norādītajam un apņēmas pārskatīt attiecīgo līgumprojekta prasību, nosakot, ka asenizatoram atskaite jāiesniedz vienu reizi trīs mēnešos, t.i., nenosakot biežāku atskaišu iesniegšanu nekā paredz Saistošie noteikumi Nr.9.

3.2. Globālās pozicionēšanas kontroles sistēma (GPS)

- 20 Līgumprojekta redakcija - *Pašvaldības administratīvajā teritorijā savāktos DKS notekūdeņus nododot JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, iesniegt izdruku no GPS.*
- 21 KP šo līgumprojekta punktu vērtēja kopsakarā ar Saistošo noteikumu Nr.9 9.3.apakšpunktu, no kā izriet, ka reģistrēties un sniegt decentralizētos kanalizācijas pakalpojumus Pašvaldības administratīvajā teritorijā ir tiesīgs decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniedzējs, kura īpašumā vai valdījumā esošs asenizācijas transportlīdzeklis ir aprīkots ar GPS.
- 22 KP secināja, ka ar Saistošajiem noteikumiem Nr.9 paredzētā GPS kontroles mehānisma izveide, tāpat kā Saistošajos noteikumos Nr.9 paredzētā ceturkšņa atskaišu sniegšana var būt pamatota un nepieciešama Pašvaldības veidotajam DKS uzraudzības un kontroles mehānismam, lai tādējādi iespējami samazinātu piesārņojuma risku.
- 23 Ņemot vērā, ka no Pašvaldības Saistošajiem noteikumiem Nr.9 izriet, ka jebkura asenizācijas pakalpojumu sniedzēja transportlīdzeklim ir jābūt aprīkotam ar GPS iekārtu, kā arī to, ka JŪ veic kontroli arī attiecībā uz JŪ asenizācijas transportlīdzekļiem, lai nepieciešamības gadījumā spētu identificēt DKS, no kurām, iespējams, savākti notekūdeņi un nosēdumi, kuru piesārņojums pārsniedz pieļaujamo piesārņojuma koncentrāciju, KP secināja, ka JŪ prasība iesniegt GPS informāciju nav pretrunā ar KL 14.¹ pantu, ja šāda prasība vienlīdzīgi tiek attiecināta arī uz JŪ asenizācijas transportlīdzekļiem.
- 24 Tomēr KP aicināja JŪ līgumprojektā precizēt, kad un cik bieži paredzēta GPS atskaites iesniegšana un aicināja JŪ pārvērtēt veidu, kā šāda atskaite būtu jāiesniedz, neparedzot pienākumu GPS atskaiti iesniegt tikai izdrukātā veidā, nododot notekūdeņus.
- 25 KP pārrunu procedūras ietvaros norādīja, ka tās ieskatā, lai nodrošinātu uzraudzības un kontroles mehānismu, līgumā varētu tikt ietverta prasība asenizatoram GPS informāciju uzglabāt noteiktu laika posmu (piemēram, 3 mēnešus) un iesniegt GPS informāciju kopā ar (ceturkšņa) atskaiti, vienlaikus paredzot tiesības JŪ pieprasīt GPS informāciju pirms termiņa gadījumā, ja JŪ konstatē, ka asenizators notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nodevis notekūdeņus, kas pārsniedz pieļaujamo vidējo maksimāli piesārņojošo vielu koncentrāciju, vai notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nodoti notekūdeņi, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem raksturojami kā ražošanas

⁵ Līgumprojekta 2.2.apakšpunkts (pielikums Privātpersonas 02.09.2019. iesniegumam)

notekūdeņi, vai notekūdeņi satur taukus, naftas produktus, smagos metālus, ķīmiskas vai radioaktīvas vielas un cietos atkritumus.

- 26 KP papildus norādīja, ka prasība iesniegt GPS informāciju biežāk nekā reizi ceturksnī, ja asenizatora nodotie notekūdeņi ir atbilstoši prasībām, var sniegt JŪ nepamatotas priekšrocības sekot līdzī iespējamo konkurentu ikdienas saimnieciskajai darbībai, tādējādi radot iespējamu KL 14.¹ panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpumu.
- 27 Sniedzot viedokli par KP izdarītajiem apsvērumiem un secinājumu par KL 14.¹ panta pirmās daļas 2.punkta iespējamu pārkāpumu, JŪ piekrita KP norādītajam un apņēmas pārskatīt attiecīgo līgumprojekta prasību, paredzot prasību asenizatoram GPS informāciju uzglabāt 3 mēnešus un iesniegt GPS informāciju kopā ar atskaiti vienu reizi trīs mēnešos, vienlaikus paredzot tiesības pieprasīt GPS informāciju pirms termiņa, ja tiek konstatēts, ka asenizators notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nodevis notekūdeņus, kas pārsniedz pieļaujamo vidējo maksimāli piesārņojošo vielu koncentrāciju, vai notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nodoti notekūdeņi, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem raksturojami kā ražošanas notekūdeņi, vai notekūdeņi satur taukus, naftas produktus, smagos metālus, ķīmiskas vai radioaktīvas vielas un cietos atkritumus.

3.3. Notekūdeņu pieņemšanas cena

- 28 Līgumprojekta redakcija - *Cena par notekūdeņu pieņemšanu ir EUR 13,96 par 1 m³, ieskaitot PVN (11,54 EUR (bez PVN))*.
- 29 Iesniedzējs norādīja, ka līgumprojektā piedāvātā maksa noteikta divas reizes augstāka nekā iepriekšējā līgumā, par ko JŪ atteicās sniegt skaidrojumu iesniedzējam, norādot, ka informācija par cenas veidošanos nav publiskojama.
- 30 Atbildot uz KP 22.10.2019. informācijas pieprasījumu, JŪ norādīja, ka maksa par no DKS savākto notekūdeņu pieņemšanu, novadīšanu un attīrīšanu šajā iekārtā visiem asenizatoriem ir vienāda: par 1 m³ - 13,96 (ar PVN). Tā kā no DKS savāktie notekūdeņi pārsniedz piesārņojošo vielu koncentrāciju parametrus un nav raksturojami kā tipiski sadzīves notekūdeņi, cenā iekļauta papildu maksa par piesārņojošo vielu attīrīšanu.
- 31 Atbildot uz vēlāku KP informācijas pieprasījumu, JŪ paskaidroja, ka laika periodā, kad tika gatavots līgumprojekts ar iesniedzēju, DKS reglamentējošo noteikumu piemērošana bija sākumstadijā. Precīzas informācijas iegūšanai par no DKS savākto notekūdeņu sastāvu un līdz ar to maksas par pieņemšanu notekūdeņu attīrīšanas iekārtās sešu mēnešu periodā tika veikts notekūdeņu piesārņojuma monitorings.
- 32 Ņemot vērā iegūtos svārstīgos rezultātus, tika veikts pārrēķins par aprēķināto vidējo piesārņojošo vielu pārsniegšanu notekūdeņos, kas savākti no DKS.
- 33 Jaunā maksa par notekūdeņu pieņemšanu un attīrīšanu JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (7,01 EUR (bez PVN) par katru no DKS savākto notekūdeņu m³) apstiprināta 30.04.2020. un tiek piemērota no 01.05.2020., t.sk. arī JŪ klientiem, asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem.

3.4. Teritoriāli ierobežojumi

- 34 Līgumprojekta redakcija paredz ierobežojumus citiem notekūdeņu savācējiem, nosakot, ka *pakalpojuma sniedzējs (JŪ)...pieņem attīrīšanai ... notekūdeņus no Jēkabpils pilsētas pašvaldības administratīvās teritorijas robežās esošajām DKS*.

- 35 Vienlaikus uz pašu JŪ šāds ierobežojums neattiecās un tā arī neievēroja šo ierobežojumu, savācot DKS notekūdeņus arī ārpus Pašvaldības teritorijas un nododot šos notekūdeņus JŪ pārvaldītajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 36 Iesnieguma izpētes gaitā KP, ņemot vērā JŪ iepriekš norādīto informāciju, ka šāda pakalpojuma nodrošināšanai jāslēdz atsevišķs līgums, lūdza JŪ sniegt informāciju, vai citiem asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem ir bijusi iespēja noslēgt līgumu ar JŪ par DKS notekūdeņu, kas savākti ārpus Pašvaldības teritorijas, nodošanu JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 37 Atbildot uz KP informācijas pieprasījumu, JŪ apliecināja, ka ir piedāvājusi iesniedzējam slēgt šādu līgumu, paredzot tiesības arī citam asenizācijas pakalpojumu sniedzējam nodot JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās notekūdeņus, kas savākti arī ārpus Pašvaldības administratīvās teritorijas, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, tādējādi novēršot iespējamo neatbilstību KL 14.¹ panta pirmās daļas prasībām.
- 38 Vienlaikus KP pārrunu procedūras ietvaros aicināja JŪ nodrošināt informācijas pietiekamu pieejamību, t.i., ka informācijai par iespēju noslēgt līgumus par notekūdeņu pieņemšanu JŪ notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (gan no Pašvaldības teritorijas savāktus DKS notekūdeņus, gan ārpus Pašvaldības teritorijas savāktus DKS notekūdeņus) jābūt publiski pieejamai visiem iespējamiem asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem, lai veicinātu konkurenci.
- 39 Vērtējot līgumprojektā ietvertu iepriekšminēto teritoriālo ierobežojumu, KP vērtēja arī Saistošo noteikumu Nr.9 6.6.apakšpunktā noteikto prasību – Pašvaldības administratīvajā teritorijā savāktos DKS notekūdeņus nogādāt tieši Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 40 Atbilstoši Noteikumu Nr.384 7.punktam notekūdeņus un nosēdumus no DKS pašvaldības administratīvajā teritorijā var savākt un izvest asenizators, kas šī pakalpojuma sniegšanai ir reģistrējies vietējās pašvaldības domē, atbilst pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktajam prasību minimumam, kā arī noslēdzis līgumu ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtu īpašnieku, valdītāju vai turētāju par notekūdeņu un nosēdumu pieņemšanu.
- 41 Tādējādi priekšnoteikums, lai asenizators varētu reģistrēties pakalpojumu sniegšanai attiecīgajā pašvaldībā, ir noslēgts līgums par DKS notekūdeņu pieņemšanu un attīrīšanu notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 42 Noteikumi Nr.384 neuzliek pienākumu asenizatoram noteiktā teritorijā no DKS savāktos notekūdeņus nogādāt tajā pašā teritorijā esošajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kā arī paredz tiesības no DKS savāktos notekūdeņus nogādāt uz tām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, ar kuru apsaimniekotāju/-iem asenizators noslēdzis līgumu/-us.
- 43 Parasti vistuvākās ir konkrētās pašvaldības notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Vienlaikus notekūdeņu savācējam, esot noslēgtiem līgumiem arī ar citu pašvaldību notekūdeņu attīrīšanas iekārtu valdītājiem un notekūdeņu savākšanu veicot maršrutos, kas ir dažādu pašvaldību teritorijās, jābūt iespējai nogādāt notekūdeņus tuvākajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Tas var veicināt arī asenizācijas pakalpojumu sniegšanas izmaksu samazināšanu par labu iedzīvotājiem.
- 44 Saistošo noteikumu Nr.9 6.6.apakšpunktā noteiktā prasība Pašvaldības administratīvajā teritorijā savāktos DKS notekūdeņus nogādāt Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, ņemot vērā, ka tā neizriet no Noteikumos Nr.384 noteiktā, kā nepamatota prasība var tikt uzskatīta par KL 14.¹ panta pirmajā daļā ietvertā neitralitātes principa pārkāpumu.
- 45 Pašvaldība puda viedokli, ka Saistošo noteikumu Nr.9 6.6.apakšpunktā ietvertā prasība pašvaldības administratīvajā teritorijā savāktos DKS notekūdeņus nogādāt Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās ir atbilstoša ūdenssaimniecības pakalpojumu regulējošiem normatīvajiem aktiem,

- tajos noteiktajiem mērķiem, noteiktajam pašvaldības pilnvarojumam un mērķim nodrošināt vides aizsardzības prasību ievērošanu un kontroli Pašvaldības teritorijā.
- 46 Atbilstoši Noteikumu Nr.34⁶ 34. punktam pašvaldība nodrošina visu DKS savākto notekūdeņu un ar tiem saistīto utilizēto atkritumu regulāru savākšanu un attīrīšanu, tāpat tās pienākums ir nodrošināt, kā arī veikt to uzskaiti (35.punkts).
- 47 Pašvaldība atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 45.panta trešajai daļai par Saistošo noteikumu Nr.9 tiesiskumu saņēma VARAM pozitīvu atzinumu, t.i., Saistošie noteikumi Nr.9 tika saskaņoti bez iebildumiem.
- 48 Pašvaldība, ņemot vērā KP izdarīto secinājumu attiecībā uz Saistošo noteikumu Nr.9 6.6.apakšpunktu, lūdza VARAM viedokli par normas atbilstību vides tiesību aizsardzībai.
- 49 VARAM puda viedokli, ka tās ieskatā pašvaldība ir organizējusi tās autonomās funkcijas izpildi atbilstoši tiesību aktos dotajiem uzdevumiem.
- 50 VARAM norādīja, ka pirmšķietami notekūdeņu nodošana pašvaldības administratīvajā teritorijā izvietotās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās var tikt uzskatīta par vienu no DKS kontroles un uzraudzības mehānismiem, jo dod pašvaldībai iespēju salīdzināt savākto un attīrīšanas iekārtās nodoto notekūdeņu apjomu, samazinot risku, ka savāktie notekūdeņi tiek nelegāli novadīti vidē, lietus kanalizācijas sistēmās vai citās tam nepiemērotās vietās. Turklāt Saistošo noteikumu Nr.9 6.6. apakšpunktā nav noteiktas vienas konkrētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas konkrētā adresē, līdz ar to pieļaujams, ka notekūdeņus var pieņemt, piemēram, ražotnes, kas notekūdeņus attīra savās lokālās, nevis komunālajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās.
- 51 Tādējādi, ņemot vērā VARAM sniegto viedokli, Pašvaldība norādīja, ka Saistošie noteikumi Nr.9 ir izstrādāti atbilstoši ūdenssaimniecības pakalpojumu regulējošiem normatīvajiem aktiem, tajos noteiktajiem mērķiem un ņemot vērā noteikto pašvaldības pilnvarojumu.
- 52 Tāpat Pašvaldība puda viedokli, ka Saistošo noteikumu Nr.9 6.6.apakšpunkta prasības ir atbilstošas Konkurences likuma 14.¹ panta pirmajai daļai, jo Pašvaldība nav veikusi tādas darbības, kas kavētu, ierobežotu vai deformētu konkurenci, jo Pašvaldība, nosakot normatīvo regulējumu savā administratīvajā teritorijā, ir vadījusies pēc normatīvajos aktos noteiktā pilnvarojuma un normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem.
- 53 KP ieskatā vides aizsardzības prasību nodrošināšanu iespējams sasniegt ar samērīgākiem ierobežojumiem, nodrošinot atbilstošus kontroles mehānismus un DKS notekūdeņu uzskaiti neatkarīgi no to savākšanas/nodošanas administratīvās teritorijas, neparedzot vispārīgu ierobežojumu, ka DKS notekūdeņi jānodod tās pašas pašvaldības teritorijā, kurā tie savākti, bet noteiktos gadījumos pieļaujot arī notekūdeņu nodošanu citas pašvaldības teritorijā esošās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, piemēram, atkarībā no DKS savākšanas vietas pašvaldības teritorijā vai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu noslodzes un kapacitātes, u.c. faktoriem. Vienlaikus, ņemot vērā no Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma izrietošās izmaiņas attiecībā uz administratīvo teritoriju iedalījumu, KP prognozē, ka noteiktie teritoriālie ierobežojumi līdz ar administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu un Jēkabpils novada izveidošanu varētu vairs nebūt aktuāli. Tomēr, ja pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas tiks konstatēts, ka šādi teritoriālie ierobežojumi, t.sk. arī citās pašvaldībās, nepamatoti ierobežo konkurenci, KP atsāks jautājuma izpēti, t.sk., veicot nepieciešamās diskusijas par normatīvajos aktos iekļauto regulējumu ar VARAM, ja nepieciešams, aicinot VARAM veicināt vienotas normatīvā regulējuma izpratnes veidošanu attiecībā uz šāda veida teritoriālu ierobežojumu ietveršanu pašvaldību saistošajos noteikumos.

⁶ Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumi Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"
<https://likumi.lv/ta/id/58276-noteikumi-par-piesarņojoso-vielu-emisiju-udeni>

3.5. DKS reģistra izveide un uzturēšana

- 54 Papildus KP veiktajai izpētei un izdarītajiem secinājumiem attiecībā uz Iesniegumā norādītajiem JŪ piedāvātajiem konkurenci deformējošiem līgumprojekta noteikumiem, veicot konkurences advokāciju, KP vērta Pašvaldības un JŪ uzmanību uz iespējamiem konkurences neitralitātes riskiem, kas var rasties saistībā ar DKS reģistra izveidi un uzturēšanu no JŪ puses, kura vienlaikus arī pati ir asenizācijas pakalpojumu sniedzējs.
- 55 KP norādīja, ka, lai gan Noteikumu Nr.384 11.punkts paredz prasību izveidot pašvaldības administratīvajā teritorijā esošo DKS reģistru, dodot pašvaldībai rīcības brīvību – pašai organizēt DKS reģistra izveidi un uzturēšanu par pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām DKS vai slēgt līgumu par DKS reģistra izveidi un uzturēšanu ar sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju, lai novērstu konkurences neitralitātes pārkāpuma risku, KP ieskatā DKS reģistra izveide un uzturēšana nav jāveic JŪ, bet pašai Pašvaldībai.

4. KOPSAVILKUMS

- 56 Daļu no iesniegumā norādītajiem iespējamiem pārkāpumiem, JŪ novērsa jau Iesnieguma izpētes (uzraudzības) gaitā, t.i., piedāvāja iesniedzējam noslēgt līgumu par DKS notekūdeņu pieņemšanu, kas savākti no DKS ārpus Pašvaldības teritorijas, kā arī pārskatīja līgumprojektā paredzēto DKS notekūdeņu pieņemšanas cenu.
- 57 KP veiktās uzraudzības un pārrunu procedūras rezultātā, JŪ piekrita KP izdarītajiem secinājumiem attiecībā uz līgumprojektā paredzēto ikmēneša atskaišu un GPS atskaišu sniegšanu, norādot, ka pārskatīs līgumprojektus un novērsīs iespējamās KL 14.¹ panta pirmās daļas 2.punkta pārkāpumus.
- 58 Ņemot vērā, ka pārrunu procedūras ietvaros JŪ apņēmās nodrošināt KL 14.¹ panta pirmās daļas prasību ievērošanu, paredzot atbilstoši precizēt līgumprojekta noteikumus, KP pēc atbilstoši precizētas līgumprojekta nosacījumu jaunās redakcijas saņemšanas un izvērtēšanas, kā arī pēc informācijas saņemšanas, ka JŪ nodrošinājusi līgumprojektu publisku pieejamību visiem ieinteresētajiem asenizācijas pakalpojumu sniedzējiem, lems par pārrunu procedūras noslēgšanu.
- 59 KP ieskatā vides aizsardzības prasību nodrošināšanu iespējams sasniegt ar samērīgākiem ierobežojumiem, nodrošinot atbilstošus kontroles mehānismus un DKS notekūdeņu uzskaiti neatkarīgi no to savākšanas/nodošanas administratīvās teritorijas, neparedzot vispārīgu ierobežojumu, ka DKS notekūdeņi jānodod tās pašas pašvaldības teritorijā, kurā tie savākti, bet noteiktos gadījumos pieļaujot arī notekūdeņu nodošanu citas pašvaldības teritorijā esošās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, piemēram, atkarībā no DKS savākšanas vietas Pašvaldības teritorijā vai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu noslodzes un kapacitātes u.c. faktoriem.
- 60 Vienlaikus, ņemot vērā no Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma izrietošās izmaiņas attiecībā uz administratīvo teritoriju iedalījumu, KP prognozē, ka noteiktie teritoriālie ierobežojumi līdz ar administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu varētu vairs nebūt aktuāli. Tomēr, ja nākotnē pēc administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas, tiks konstatēts, ka šādi teritoriālie ierobežojumi, t.sk. arī citās pašvaldībās, nepamatoti ierobežo konkurenci, KP atsāks jautājuma izpēti, t.sk. veicot nepieciešamās diskusijas par normatīvajos aktos iekļauto regulējumu ar VARAM, ja nepieciešams, aicinot VARAM veicināt vienotas normatīvā regulējuma izpratnes veidošanu attiecībā uz šāda veida teritoriālu ierobežojumu ietveršanu pašvaldību saistošajos noteikumos.
- 61 Attiecībā uz DKS reģistra izveidi un uzturēšanu, KP advokācijas ievaros atkārtoti atgādina Pašvaldībai un JŪ par nepieciešamību regulāri veikt rīcības ietekmes uz konkurenci izvērtējumu, lai identificētu un savlaicīgi novērstu iespējamu neatbilstību Konkurences likuma 14.¹ pantam.

Par tirgus uzraudzībām

Konkurences padome veic tirgus uzraudzības – padziļinātu konkurences situācijas analīzi – mērķtiecīgi izvēlētos tirgos, lai atklātu un novērstu konkurences kropļojumus, kas ierobežo uzņēmumu vienlīdzīgu sāncensību.

Uzraudzības noslēguma ziņojums tiek publiskots, ja to neliedz informācijas pieejamības ierobežojumi un ja informācija par tirgu, kas iegūta papildus pārkāpuma konstatēšanai vai nekonstatēšanai, uzskatāma par būtisku.

Sabiedrības līdzdalības iespējas

*Anonīmas ziņošanas iespēja Konkurences padomes interneta vietnē:
<http://www.kp.gov.lv/lv/tipoffs>*

Informēt Konkurences padomi par iespējamām pārkāpumiem vai saņemt konsultāciju iespējams gan klātienē (iepriekš piesakoties), gan telefoniski (arī neatklājot savu identitāti).

Konkurences padome

Brīvības 55, 2.korp.,
Rīga, LV-1010,
Tālrunis: +371 67282865
Fakss: +371 67242141
E-pasts: pasts@kp.gov.lv

www.kp.gov.lv

 [@KPgovLV](https://twitter.com/KPgovLV)